

MRF 2025.169

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 4. december 2025, j.nr. 23/08495

Stadfæstet påbud efter jordforureningslovens § 40 til vognmand V om at undersøge dieselolieforurening forårsaget ved V's påfyldning af dieselolie til nedgravet tankanlæg på B's virksomhed, der havde indkøbt dieselolie fra olieselskab, da jordforureningsloven også omfatter forurening fra mobile anlæg, og V som selvstændig vognmand antaget af olieselskabet måtte anses for forurener.

Sagen omhandlede spild af dieselolie i forbindelse med vognmand V's levering af dieselolie i februar 2022 til virksomhed B's nedgravede olietank på 5.900 liter til brug for tankning af virksomhedens køretøjer. Leverancen var sket via Olieklubben.dk, hvor B havde indgået kontrakt med et olieselskab, der for leverancen anvendte V som selvstændig transportør. Efter anmeldelse til Horsens Kommune foretog B af egen drift en oprensning med afgravning til 0,2 meter under terræn ved spildstedet, og hvor tre bundprøver og to kantprøver udviste ren jord, hvorefter sagen blev afsluttet. I forbindelse med udskiftning af brønden for påfyldningsstuds for den nedgravede tank anmeldte B i november 2022, at der konstateret lugt af olie i jorden, hvilket blev bekræftet ved Horsens Kommunes tilsyn af tankanlægget. B udtog herefter på egen hånd jordprøver i dybderne 30, 60, 90 og 120 cm, hvor den højeste koncentration af kulbrinter blev konstateret i 60 cm dybde med indhold af sum kulbrinter på 6800 mg/kg. I juli 2023 meddelte Horsens Kommune påbud til V efter jordforureningslovens § 40 om at foretage undersøgelse ved at udtage fem nedstik inden for spildstedet ned til en dybde på 1,0 meter under terræn med henblik på analyse for indhold af kulbrinter og BTEX. Påbuddet var

begrundet med, at de foreliggende analyseresultater var indhentet på egen hånd af B, og der derfor var usikkerhed forbundet med validiteten. Kommunen fandt, at V måtte anses for forurener og henviste til Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 25. maj 2020 (sag 19/07575). V påklagede påbuddet og gjorde bl.a. gældende, at det ikke var dokumenteret, at der ikke var andre vognmænd som havde leveret dieselolie til B, hvorfor forureningen kunne være sket ved andre leverancer. Under klagesagsbehandlingen indhentede Miljø- og Fødevareklagenævnet supplerende oplysninger, hvor virksomheden B oplyste, at for kalenderåret 2022 var dieselolie indkøbt ved samme olieselskab, og hvor olieselskabet oplyste, at V havde været anvendt for samtlige leverancer i 2022. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at den jordforurening på B's ejendom med overvejende sandsynlighed stammede fra V's leverance af dieselolie, og at forurener efter § 41, stk. 3, nr. 1, også omfatter mobile anlæg. Hvor påfyldning foretages af selvstændig vognmand antaget af olieselskabet, er det vognmanden og ikke olieselskabet, der kan mødes med påbud efter §§ 40 og 41. På den baggrund stadfæstede Miljø- og Fødevareklagenævnet afgørelsen.

Kommentar: Afgørelsen er helt på linje med fast praksis, hvorefter en selvstændigt virkende vognmand anses for forurener efter jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, når forureningen sker ved påfyldning af olie, jf. ligeledes **MRF 2025.143 Mfk**. Den omstændighed, at olieselskabet har antaget vognmanden gør ingen forskel, men hvis det er olieselskabets egne chauffører, er olieselskabet forurener for den del, der skyldes spild ved påfyldning. Sker forureningen fra overløb ved påfyldning som følge af fejl i en erhvervsmæssig modtagers pejleudstyr, må det være modtageren, der er forurener efter § 41, stk. 3, nr. 1. Det må således bero på en misforståelse af lovgrundlaget, at det tidligere Natur- og Miljøklagenævn i MAD 2013.1299 Nmk og MAD 2014.167 Nmk fandt, at olieselskabet skulle anses for forurener for en forurening, der skyldtes overløb som følge af fejl i pejleudstyr hos en skole henholdsvis et fjernvarmewærk – se herom også Pagh: Tfm 2014.15.

Stadfæstelse af påbud om undersøgelse af olieforurening i Horsens Kommune

Sag: 23/08495

Dato: 4. december 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter jordforureningslovens § 40, jf. § 77, stk. 1, nr. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Horsens Kommunes afgørelse af 22. juni 2023 om påbud om undersøgelse af olieforurening efter spild i forbindelse med påfyldning af nedgravet tank på matr.nr. [Matrikelnummer1], på adressen [Adresse1].

Horsens Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 12 måneder, jf. jordforureningslovens § 87, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 23. juni 2023 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af påbudsadressaten.

Klager har anført, at Horsens Kommune ikke har påvist en årsagssammenhæng mellem klagers seneste olieleverance den 24. oktober 2022 og kommunens

atering af olielugt den 24. november 2022. Idet der er blevet leveret olie ca.

en gang ugentligt til ejendommen, må der således efter klagers opfattelse være grundlag for at antage, at andre olieleverandører har foretaget leverancer i løbet af de 4 uger, der er forløbet.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Horsens Kommune har den 22. juni 2023 med hjemmel i jordforureningslovens § 40 meddelt påbud til klager om at foretage en indledende begrænset forureningsundersøgelse på ejendommen på adressen [Adresse1].

Undersøgelsen skal i henhold til påbuddet udføres ved at der udtages en jordprøve ved spildstedet. Jordprøven skal udtages 1,0 m u.t. og skal udtages som en blandeprøve af fem nedstik jævnt fordelt inden for spildområdet. Jordprøven skal herefter analyseres for olie (totalkulbrinter og BTEX). Resultatet af undersøgelsen skal afrapporteres til Horsens Kommune med et kort notat, der skal indeholde prøvebeskrivelse og situationsplan, der angiver prøvetagning, samt analyserapport inklusiv chromatografisk analyse af olietype og tilstand (frisk/nedbrudt olie).

Om forureningshændelsen fremgår følgende af påbuddet:

"Faktiske oplysninger

Der er den 7. februar 2022 sket et dieselspild på [Adresse1]. Spildet er sket i forbindelse med påfyldning af en underjordisk dieseltank. Horsens Kommune modtager underretning om spildet den 3. marts 2022, da [Virksomhed1] fremsender en rapport for en frivillig forureningsoprensning /1/. [Virksomhed1] har udført miljøtilsyn med oprensningen, hvor der er afgravet til ca. 0,2 m.u.t. Afgravningen er dokumenteret med tre bundprøver og to kantprøver. [Virksomhed1] vurderer, at forureningen er oprenset og Horsens Kommune afslutter herefter sagen.

Efterfølgende i november 2022 kontaktes Horsens Kommune af [tankejer], idet der i forbindelse med udskiftning af påfyldningsbrønden ved olietanken er konstateret olielugt i jorden.

[Tankejer] oplyser, at påfyldningsbrønden skal udskiftes, da denne er blevet utæt i forbindelse med den frivillige forureningsoprensning, og da der har været problemer med opstuvning af olieholdigt vand i brønden.

Horsens Kommune kan ved besigtigelse den 24. november 2022 konstatere tydelig olielugt og misfarvning af jorden cirka 0,5 m.u.t.

Om spildhændelsen den 7. februar 2022, oplyser [tankejer] at virksomheden ikke var tilstede ved leveringen, men først opdager spildet den 10. februar 2022, hvorefter de kontakter olieselskabet. Der udleveres kopi af fotos taget af spildet den 10. februar 2022 samt kopi af korrespondance mellem [tankejer] og olieselskabet dateret den 10. november 2022 (bilag 1).

[Tankejer] oplyser desuden, at tanken anvendes til tankning af virksomhedens køretøjer og at den fyldes op cirka en gang ugentligt. Der er ikke observeret et unormalt forbrug men der kan være lidt variation i forbruget afhængigt af aktivitetsniveau og aktivitetstype. F.eks. har nogle maskiner et større dieselforbrug end andre og der kan også være variation i løbet af året.

Der er tale om en 5900 L nedgravet tank, som er etableret i 1995.

Påfyldningsstander med pistol er placeret indendørs på betongulv. Der var ikke tegn på spild omkring pistolen.

Diesel bestilles via Olieklubben.dk, olieselskabet er [Virksomhed2] men transport og påfyldning den 7. februar 2022 er udført af [klager].

[Klager] har den 21. december 2022 fremsendt oplysninger vedrørende sagen, herunder bl.a. registreringsnotat for spildhændelsen den 7. februar 2022 (bilag 2). I registreringsnotatet fremgår det, at der ved levering konstateres vand (blandet med olie) i påfyldningsbrønden, at spildet estimeres til 1 dl olie, og at spildet er opstået, da ventafilen trækkes op.

Ud over registreringsnotatet er der medsendt bemærkninger fra miljøtilsynet udført i forbindelse med den frivillige forureningsoprensning.

Af bemærkningerne fremgår det, at der ved miljøtilsynet blev observeret 2-3 cm fri olie fase på toppen af den vandfyldte brønd, samt at der under gravearbejdet skete skade på påfyldningsbrønden, så det var nødvendigt at reparere denne med beton.

Det fremgår desuden at jorden omkring påfyldningsbrønden var vandmættet, hvilket af [Virksomhed1] vurderes, at skyldes den udlagte fibertext dug, der begrænser nedsivningen.

Oplysningerne indgår ikke i den fremsendte rapport for den frivillige forureningsoprensning.

Den 24. marts 2023 varsler Horsens Kommune påbud om at [klager] skal foretage en indledende begrænset forureningsundersøgelse. I forbindelse med partshøringen fremkommer der nye oplysninger til sagen, da [tankejer] oplyser, at de selv har udtaget jordprøver i området ved spildstedet. Analyseresultaterne for jordprøverne fremsendes til Horsens Kommune den 20. april 2023.

Af analyserapporterne fremgår det, at der er udtaget jordprøver i 4 forskellige dybder (30 cm, 60 cm 90 cm og 120 cm). Prøverne er analyseret for BTEX og kulbrinter.

I alle de analyserede prøver er der målt et betydeligt indhold af kulbrinter, som laboratoriet har karakteriseret som gasolie (diesel-/fyringsolie). Højeste kulbrinte koncentration er målt i jordprøven udtaget i 60 cm dybde, hvor der er påvist indhold af sum kulbrinter på 6800 mg/kg.

Der er kun påvist spor af BTEX i prøverne, og koncentrationen af benzen og toluen er i alle prøver under detektionsgrænsen."

Følgende fremgår af påbuddet om Horsens Kommunes vurdering:

"Vurdering

Horsens Kommune har i marts 2022 modtaget og godkendt dokumentation for en frivillig forureningsoprensning af jordforurening på [Adresse1].

Der er dog efterfølgende ved kommunens besigtigelse i november 2022 konstateret visuelle og lugtmæssige tegn på en restforurening i området for spildet.

Horsens Kommune har derfor igangsat en sagsbehandling med henblik på at vurdere mulighederne for at meddele et undersøgelsespåbud.

Ved sagsbehandlingen er der fremkommet nye oplysninger om spildet og den frivillige oprensning, som rejser tvivl om den frivillige forureningsoprensning er tilstrækkelig.

Bl.a. er der modstridende oplysninger om spildets omfang. Horsens Kommune hæfter sig dog ved bemærkningen fra [Virksomhed1] om 2-3 cm fri oliefase i

påfyldningsbrønden, samt de fotos der er udleveret af [tankejer], og vurderer ud fra dette, at spildet må være noget større end 1 dl, som oplyst af chaufføren.

Da der ved den frivillige forureningsoprensning kun er udtaget dokumentationsprøver 0,2 m.u.t og da der er fremkommet oplysninger om olie i påfyldningsbrønden, bør det indledningsvist undersøges om olien har spredt sig til dybere jordlag f.eks. via påfyldningsbrønden.

Horsens Kommune finder derfor, at der er grundlag for at påbyde udtagning af jordprøve i 1 m.u.t., uanset at [tankejer] netop selv har bekostet en begrænset undersøgelse. Dette skyldes, at [tankejer] selv har forestået prøveudtagning og håndtering af prøvemateriale, og at der derfor kan være usikkerhed om analyseresultaternes validitet. Der bør derfor foretages supplerende prøvetagning af en uvildig miljørådgiver med erfaring inden for jordforurening. Den indledende prøvetagning skal anvendes til Horsens Kommunes videre sagsbehandling.

Udgiften til prøvetagningen vurderes at være forholdsvis begrænset og ikke uproportionel med en evt. forureningsrisiko.

[Klager] vurderes at være rette påbudsadressat, da [klager] ikke har gennemført en "succesfuld" påfyldning jf. bl.a. Miljø og Fødevareklagenævnets afgørelse af 25. maj 2020, 19/07575."

2.2 Horsens Kommunes bemærkninger til klagen

Horsens Kommune har den 14. juli 2023 til klagen bemærket, at der ikke er identificeret andre forurenere end klager, idet der ikke er oplysninger om andre olieleverancer/-påfyldninger på ejendommen siden klagers seneste olieleverance den 24. oktober 2022. Hertil kommer, at kommunen i øvrigt ikke har fundet problemer med ejendommens olietank under kommunens tilsyn.

2.3 Nye oplysninger under sagens behandling

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 19. februar 2025 anmodet tankejer om at dokumentere olieleverancer/-påfyldninger på ejendommen for kalenderåret 2022.

Tankejer har den 4. april 2025 bemærket, at tankejer alene har aftale med [Virksomhed2] om olieleverancer/-påfyldninger, men at det har varieret, hvilke firmaer [Virksomhed2] har anvendt til at foretage leverancerne. Herudover har

tankejer ved kontospecifikation dokumenteret olieleverancer/-påfyldninger for kalenderåret 2022, hvoraf det fremgår, at den seneste leverance er sket den 24. oktober 2022.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 9. april 2025 anmodet [Virksomhed2] om at dokumentere de specifikke virksomheder, som [Virksomhed2] har anvendt som leverandører på ejendommen for kalenderåret 2022.

[Virksomhed2] har den 13. maj 2025 fremsendt dokumentation for, at samtlige olieleverancer/-påfyldninger på ejendommen for kalenderåret 2022 er udført af klager, og at den seneste leverance er sket den 24. oktober 2022.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i overensstemmelse hermed i denne klagesag alene fundet til at behandle klagepunktet om, hvorvidt klager er at anse som forurener og dermed rette påbudsadressat (afsnit 3.2).

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering er der ikke med klagen i øvrigt fremkommet forhold, der kan føre til ændringer af Horsens Kommunes afgørelse.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Det følger af jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 39, at kommunalbestyrelsen kan påbyde en forurener, jf. § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., at give de oplysninger, som har betydning for vurderingen af afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger vedrørende en eventuel forurening. Forurenere kan herunder påbydes at

1. foretage prøveudtagning, analyser og måling af stoffer og lignende med henblik på at klarlægge årsagerne til virkningerne af en stedfunden forurening samt forureningens art og omfang og
2. klarlægge, hvordan følgerne af en forurening afhjælpes eller forebygges.

Af forarbejderne til jordforureningslovens § 40 fremgår det, at det med formuleringen "eventuel forurening" i bestemmelsens stk. 1 angives, at undersøgelsespåbud kan meddeles, når myndighederne har en begrundet mistanke om, at der er en forurening, der skal undersøges, og at den mulige forurening med overvejende sandsynlighed kan hidrøre fra forurenerens virksomhed eller anlæg.[4]

Som forurener anses i henhold til jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., den, der i erhvervsmæssigt eller offentligt øjemed driver eller drev den virksomhed eller anvender eller anvendte det anlæg, hvorfra forureningen hidrører. Forureningen, eller en del heraf, skal være sket i den pågældende driftsperiode.

Hvis vedkommende forurener er omfattet af § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., følger det af jordforureningslovens § 40, stk. 2, at påbud efter stk. 1 kan meddeles, uanset hvordan en mulig forurening er sket. Bestemmelsen i § 40, stk. 1, finder i så fald anvendelse, selvom forureneren ikke har handlet ansvarspådragende.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at udtrykket "anlæg" også omfatter mobile anlæg, hvad enten der er tale om egentlige driftsanlæg, for eksempel transportable asfaltanlæg, spildevandsanlæg m.v. eller transportanlæg (lastbiler, tankvogne m.v.). En transportør af stoffer og produkter kan derfor mødes med et påbud, hvis en forurening sker fra en tankvogn, lastbil el.lign. under transporten eller i forbindelse med levering af stoffer, produkter eller materialer.[5]

Jordforureningslovens § 41, stk. 3, nr. 1, bygger bl.a. på Jordforureningsudvalgets betænkning, hvoraf det fremgår, at det har været hensigten med loven, at et olieselskab skal kunne mødes med et påbud om undersøgelser og oprensning, hvis der sker en forurening i forbindelse med påfyldning af olie fra en tankbil til et tankanlæg. Sker transport og påfyldning ved selvstændig vognmand, er det dog denne, og ikke olieselskabet, der kan mødes med et påbud.[6]

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at det i sagen er ubestridt, at der er sket et oliespild på ejendommen i forbindelse med klagers leverance den 7. februar 2022, og at der blev foretaget oprensning efter oliespildet, hvor der blev afgravet jord ned til 0,2 m u.t., men at der efterfølgende i november 2022 er konstateret olieforurening på ejendommen. Det blev i den forbindelse under en besigtigelse udført af Horsens Kommune konstateret, at der var misfarvning af jorden ned til ca. 0,5 m u.t., og kommunen fandt ikke tegn på problemer med tankinstallationen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker desuden, at det af sagens oplysninger fremgår, at samtlige olieleverancer/-påfyldninger på ejendommen for kalenderåret 2022 er udført af klager, og at den seneste leverance er sket den 24. oktober 2022.

Miljø- og Fødevareklagenævnet er som følge heraf enigt med Horsens Kommune i, at det på baggrund af en samlet vurdering af sagens oplysninger kan lægges til grund, at den konstaterede olieforurening på ejendommen med overvejende sandsynlighed stammer fra klagers aktiviteter på ejendommen, og at klager dermed er rette påbudsadressat, jf. jordforureningslovens § 40, stk. 1, jf. § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Horsens Kommunes afgørelse af 22. juni 2023 om påbud om undersøgelse af olieforurening efter spild i forbindelse med påfyldning af nedgravet tank på matr.nr. [Matrikelnummer1], på adressen [Adresse1].

Horsens Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet som senest ændret ved lov nr. 640 af 11. juni 2024 om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Jf. de specielle bemærkninger til § 40 i forslag L183 til Lov om forurennet jord som fremsat den 10. februar 1999.

[5] Jf. de specielle bemærkninger til § 41, stk. 3, nr. 1, i forslag L183 til Lov om forurennet jord som fremsat den 10. februar 1999.

[6] Jf. side 261 i Betænkning fra Miljøstyrelsen om forurennet jord (nr. 2/1996).

Lovområder:

Jordforureningsloven